MAGYAR GEOFIZIKA
51. évf. (2010) 4. szám, 238–247

HÍREK

Megemlékezés és jubileumi tudományos ülésszak az ELTE Geofizikai és Űrtudományi Tanszék alapításának 60. évfordulója alkalmából

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem 2010-ben ünnepelte alapításának 375. évfordulóját. Szintén ebben az évben volt a 60. évfordulója annak, hogy az egyetem a világhírű fizikusnak, a geofizika mint tudományág megalapítójának, az MTA néhai elnökének a nevét viseli. Ez a kettős évforduló adta a keretet ahhoz, hogy a Geofizikai Tanszék alapításának a 60. évfordulójáról is megemlékezzünk annak ellenére, hogy a tanszék 1951-ben alakult meg, s így hivatalosan csak 2011-ben jubilál.

Az ünnepi megemlékezést 2010. december 10-én tartottuk az ELTE egyik diákokkal és kollégákkal zsúfolásig megtelt nagy előadótermében. A megnyitót *Szabó Mária* professzor, a Földrajz- és Földtudományi Intézet igazgatónője tartotta. Ebben kiemelte, hogy geofizikai kutatás és oktatás az egyetemen a XX. század eleje óta folyik, hiszen Eötvös Loránd munkásságát *Rybár István,* a Gyakorlati Fizikai Tanszék vezetője folytatta. Továbbá az egyetemen tanított *Kövesligethy Radó* is, a Kozmográfiai Intézet alapítója, aki a csillagászat mellett a földrengéshullámok terjedési törvényeinek felismerésével a geofizika fejlődéséhez is hozzájárult. Ma a Geofizikai és Űrtudományi Tanszék az általános és gyakorlati geofizikai kutatások mellett több száz földtudomány, földrajz és környezettudomány szakos hallgató oktatását végzi, így szervesen kapcsolódik az egyetemi képzési rendszerbe.

A megnyitó után 15 perces előadások következtek, melyek a tanszéken folyó kutatásokat mutatták be tömören. Az előadások az elhangzás sorrendjében a következők voltak:

Timár Gábor, Székely Balázs, Molnár Gábor:
A Balaton legnagyobb kiterjedésének rekonstrukciója digitális domborzati modellek és a függőleges felszínmozgások alkalmazásával

Drahos Dezső, Balázs László:
Mérnökgeofizikai szondázások inverziója

Lenkey László, Pethe Mihály, Lipovics Tamás, Petrovszki Judit:
Régészeti célú geofizikai mérések Porolissumon

Kis Károly, Wittmann Géza:
A CHAMP mesterséges hold gravitációs és mágneses méréseinek értelmezése a Pannon-medencében

Galsa Attila, Herein Mátyás, Lenkey László:
Globális geodinamikai folyamatok: köpenyáramlások numerikus modellezése

Tóth Tamás:
Vízi szeizmikus mérések jelentősége a szerkezeti kutatásokban

Horváth Ferenc, Dombrádi Endre:
A Pannon-medence új geodinamikai modellje

Márton Péter akadémikus, professzor emeritus az előadásokat követően felsorolta a Geofizikai és Űrtudományi Tanszék nagy hagyományokkal rendelkező kutatási területeit. A tanszék történetéből és az oktatás szerkezetéből fakadóan ezek egy része általános geofizikai jellegű, és a Föld belső szerkezetének és folyamatainak a megértését célozza. Közülük a legfontosabbak a földi mágneses tér megismerése archeo- és paleomágneses, valamint műholdas mérésekkel, modellezéssel és geofizikai inverzió segítségével, a köpenyáramlások modellezése, a Pannon-medence kialakulásának vizsgálata és az ionoszféra kutatása. A tanszék másik profilja mérési módszerek és feldolgozási eljárások fejlesztése a geoelektromos, mágneses, szeizmikus, mélyfúrás-geofizikai és távérzékelési mérések területén, valamint ilyen mérések végzése földtani, mérnöki és régészeti céllal. A zárszóban a *Márton* professzor megemlítette, hogy az évforduló alkalmából rendezett előadássorozat kitűnő lehetőséget adott arra, hogy bemutassuk az elmúlt tíz évben a fenti területeken bekövetkezett fejlődést és a legújabb eredményeinket.

A megemlékezés zárásaként családias hangulatú fogadást tartottunk a tanszéken, az Egyed László-teremben, ahol a kollégák, tanárok és a diákok együtt ünnepelték a tanszék alapításának évfordulóját.

Lenkey László

ISSN 0025-0120 © 2010 Magyar Geofizikusok Egyesülete